ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 28.06.2001 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

240

ZÁKON

z 22. mája 2001

o orgánoch štátnej správy v colníctve

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

a) postavenie, organizáciu, právomoc a pôsobnosť orgánov štátnej správy v colníctve a

b) povinnosti, oprávnenia a prostriedky colníka.[1])

§ 2
Orgány štátnej správy v colníctve

(1) Orgány štátnej správy v colníctve sú

a) Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),

b) Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „colné riaditeľstvo“),

c) colné úrady.

(2) Colné riaditeľstvo a colné úrady tvoria colnú správu.

(3) Colníci tvoria ozbrojený zbor (ďalej len „zbor colnej správy“) a plnia úlohy podľa tohto zákona, iných všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná (ďalej len „medzinárodná zmluva“), na colnom riaditeľstve a colných úradoch. Colníci plnia úlohy colnej správy v služobnom pomere.[2])

§ 3
Colná správa

(1) Colná správa

a) vykonáva colný dohľad nad dodržiavaním zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a medzinárodných zmlúv, ktorými sa zabezpečuje realizácia štátnej obchodnej politiky, finančnej politiky a poľnohospodárskej politiky pri obehu tovaru v styku so zahraničím, a robí opatrenia na zabránenie protiprávnemu konaniu pri dovoze, vývoze a tranzite tovaru a

b) plní úlohy

1. v oblasti colnej politiky, osobitne colných formalít, colných sadzieb, colnej hodnoty, nomenklatúrneho zatrieďovania tovaru, pôvodu tovaru, colnej štatistiky,

2. v oblasti zisťovania zodpovednosti osôb za porušenie predpisov, ktorých vykonávaním je poverená týmto zákonom, inými všeobecne záväznými predpismi[3]) (ďalej len „colné predpisy“), a úlohy
3. ustanovené osobitným predpisom,[4])

(2) Colnú správu riadi generálny riaditeľ colného riaditeľstva. Generálneho riaditeľa colného riaditeľstva vymenúva a odvoláva minister.

§ 4
Symboly colnej správy

(1) Symbolmi colnej správy sú znak colnej správy, zástava zboru colnej správy (ďalej len „zástava“) a znak colníctva.

(2) Znak colnej správy je symbol príslušnosti k colnej správe. Používa sa na označenie služobnej rovnošaty, budov, motorových vozidiel, písomností a listín, výzdobu rokovacích miestností, na vyobrazenie pečatidiel colnej správy, služobného odznaku a vyznamenaní.

(3) Zástava je symbol colníckej cti, statočnosti a disciplíny. Zástavu odovzdáva zboru colnej správy do rúk generálneho riaditeľa colného riaditeľstva minister financií Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Zástava je uložená u generálneho riaditeľa colného riaditeľstva v priestoroch colného riaditeľstva a pri plnení mimoriadnych úloh štátu v priestoroch plnenia týchto mimoriadnych úloh. Všetci colníci sú povinní chrániť a brániť zástavu a nedopustiť jej zničenie alebo zneuctenie. Zástava sa používa pri

a) slávnostných príležitostiach, pri nástupoch v zomknutom tvare a uvítacom pochode,
b) vymenúvaní do funkcie riaditeľa colného úradu, riaditeľa odboru colného riaditeľstva, námestníka generálneho riaditeľa colného riaditeľstva, ak ide o colníka, a generálneho riaditeľa colného riaditeľstva,
c) povýšení do hodnosti vyšší colný radca a vyššej hodnosti,
d) skladaní služobnej prísahy.

(4) Znak colníctva je symbol starobylosti colníckeho povolania a colníctva. Používa sa samostatne alebo ako súčasť znaku colnej správy a zástavy. Samostatne sa používa ako súčasť označenia služobnej rovnošaty a na účely podľa odseku 2, ak sa na tento účel nepoužije znak colnej správy.

(5) Opis symbolov, rozmery zástavy a jej jednotlivých častí a rozmery štátneho znaku a jeho umiestnenia na líci zástavy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 5
Ministerstvo

Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy pre oblasť colníctva plní tieto úlohy:

a) vypracúva koncepciu colnej politiky a colníctva,
b) pripravuje návrhy zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov,
c) vypracúva návrhy medzinárodných zmlúv a dohôd pre oblasť colníctva,
d) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam colného riaditeľstva a preskúmava jeho rozhodnutia v mimoodvolacom konaní,
e) schvaľuje otváranie, zrušenie colných priechodov a zmenu ich charakteru,
f) určuje vnútornú organizačnú štruktúru colného riaditeľstva na návrh jeho generálneho riaditeľa,

g) ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom alebo osobitnými zákonmi.[5])

§ 6
Colné riaditeľstvo

(1) Colné riaditeľstvo vykonáva svoju pôsobnosť na celom území Slovenskej republiky.

(2) Colné riaditeľstvo je rozpočtovou organizáciou so sídlom v Bratislave.

(3) Colné riaditeľstvo plní tieto úlohy:

a) riadi colné úrady,

b) plní úlohy vyplývajúce z medzinárodných zmlúv,

c) vytvára, udržiava a prevádzkuje informačné systémy, v ktorých zhromažďuje, spracúva, uchováva, odovzdáva, využíva, ochraňuje a vyraďuje informácie o skutočnostiach a osobách, ktoré spáchali alebo je dôvodné podozrenie, že budú páchať trestné činy v súvislosti s porušením colných predpisov, alebo ktoré v oblasti pôsobnosti colnej správy narušili alebo je dôvodné podozrenie, že budú narúšať verejný poriadok; na tieto informačné systémy sa vzťahuje osobitný predpis,[6])

d) plní a zabezpečuje úlohy v oblasti boja proti nedovolenému dovozu, vývozu a tranzitu omamných látok, psychotropných látok, ich prekurzorov a chránených druhov rastlín a živočíchov,[7]) proti nedovolenej preprave rádioaktívnych a iných vysokonebezpečných materiálov, ak si to vyžaduje zistenie osôb, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na trestných činoch páchaných na úseku omamných látok, psychotropných látok, ich prekurzorov a chránených druhov rastlín a živočíchov v súvislosti s ich dovozom, vývozom alebo tranzitom, po dohode s colnými orgánmi iných štátov vykonáva a zabezpečuje colný dohľad utajeným sprievodom dodávky alebo iným utajeným spôsobom sledovania[8]) (ďalej len „sledovaná dodávka“), ak je odôvodnený predpoklad, že zásielka obsahuje omamné látky, psychotropné látky, ich prekurzory alebo chránené druhy rastlín a živočíchov, na ktoré nebolo vydané príslušné povolenie; sledovanú dodávku realizuje v súčinnosti s príslušným útvarom Policajného zboru,

e) plní a zabezpečuje úlohy v oblasti odhaľovania trestných činov spáchaných v súvislosti s porušením colných predpisov a zisťovania ich páchateľov,[9])

f) vydáva záväzné informácie o nomenklatúrnom zatriedení tovaru a záväzné informácie o pôvode tovaru,

g) vykonáva činnosti v postavení správcu integrovaného colného sadzobníka,

h) vykonáva správu nomenklatúry harmonizovaného systému a správu kombinovanej nomenklatúry,

i) usmerňuje prijímanie záruk pri zabezpečovaní colného dlhu,

j) koordinuje uplatňovanie pravidiel určovania colnej hodnoty colnými úradmi,

k) schvaľuje spôsobilosť kontajnerov na prepravu pod colnou uzáverou,

l) koordinuje činnosť colných úradov pri uplatňovaní pravidiel pôvodu tovaru,

m) zabezpečuje získavanie a spracúvanie informácií pre colnú štatistiku o tovare, ktorému bolo pridelené colne schválené určenie, a vedie colnú štatistiku,

n) robí úkony, ktoré inak patria do pôsobnosti colných úradov, ak

1. to vyžaduje bezpečnosť štátu,

2. hrozí nebezpečenstvo na živote, zdraví alebo majetku a jeho odvrátenie nemožno inak dosiahnuť,

3. na dosiahnutie cieľa sledovaného colnými predpismi treba bezprostredný zákrok,
4. úkony colného úradu, ktoré súvisia s úkonmi z pôsobnosti colného riaditeľstva, treba utajiť,
5. je potrebné overiť úroveň colného dohľadu zabezpečovaného colným úradom,

o) zabezpečuje súčinnosť s orgánmi štátnej správy pri plnení úloh podľa osobitných predpisov,[10])

p) zabezpečuje mzdové prostriedky a vecné potreby colnej správy z prostriedkov pridelených zo štátneho rozpočtu,

q) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam colných úradov a preskúmava ich rozhodnutia mimo odvolacieho konania,

r) ďalšie úlohy, ak tak ustanovuje osobitný zákon.[11])

(4) Na plnenie úloh podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu[4]) môže generálny riaditeľ colného riaditeľstva zriadiť ako osobitné organizačné útvary colného riaditeľstva colný kriminálny útvar, colné laboratórium, colný inštitút a zdravotnú službu colnej správy, určiť ich úlohy a vymenovať ich vedúcich.

§ 7
Colný úrad

(1) Colný úrad vykonáva svoju pôsobnosť v územnom obvode vytvorenom z územných obvodov okresov uvedených v prílohe k tomuto zákonu.

(2) Colný úrad je preddavkovou organizáciou napojenou na rozpočet colného riaditeľstva.

(3) Colný úrad plní tieto úlohy:

a) rozhoduje a vykonáva úkony vo veciach colného dohľadu, ak tento zákon alebo osobitný predpis[11]) neustanovuje inak,

b) rozhoduje o zaistení tovaru,

c) rozhoduje o vrátení alebo o odpustení cla, daní a iných platieb vyberaných pri dovoze alebo vývoze tovaru,

d) povoľuje odklad platenia cla, daní a iných platieb vyberaných pri dovoze alebo vývoze tovaru a ich splátky,

e) schvaľuje spôsobilosť dopravných prostriedkov na prepravu tovaru pod colnou uzáverou,

f) objasňuje a prejednáva priestupky podľa osobitných predpisov,[12]) odhaľuje a prerokúva colné delikty podľa osobitného predpisu,[13]) odhaľuje trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov a zisťuje ich páchateľov,[9])

g) určuje veci z majetku dlžníka alebo ručiteľa, na ktoré sa vzťahuje colné záložné právo,

h) vymáha nedoplatky na cle, daniach a iných platbách vyberaných pri dovoze a vývoze tovaru a vykonáva exekúciu podľa osobitného predpisu,[14])

i) vymeriava, vyberá a eviduje clo, dane a iné platby vyberané pri dovoze a vývoze tovaru, vymeriava úroky z omeškania a zabezpečuje splnenie colného dlhu preplatkami na inom cle, daniach alebo na iných platbách vyberaných pri dovoze alebo vývoze tovaru,

j) pátra po tovare, ktorý unikol colnému dohľadu,

k) pátra po osobách, ktoré porušili colné predpisy, zisťuje a zamedzuje porušovanie colných predpisov, vedie boj proti pašovaniu,[15])

l) vykonáva kontrolu po prepustení tovaru,[16])

m) zabezpečuje a vykonáva v odôvodnených prípadoch sprievod osôb, dopravných prostriedkov a tovaru od colného úradu odoslania k colnému úradu určenia,

n) usmerňuje pohyb osôb a dopravných prostriedkov a zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku v colnom priestore,

o) zisťuje, či tovar a dopravné prostriedky prestúpili štátnu hranicu v súlade s colnými predpismi a v prípade ich porušenia prijíma opatrenia,

p) v rámci svojho územného obvodu vytvára, udržiava a prevádzkuje informačné systémy o osobách, ktoré porušili colné predpisy alebo je dôvodné podozrenie, že porušujú colné predpisy,

q) zabezpečuje získavanie informácií pre colnú štatistiku o tovare, ktorému bolo pridelené colne schválené určenie, vedie údajovú základňu o dovoze a vývoze tovaru,

r) ďalšie úlohy, ak tak ustanovuje osobitný zákon.[11])

(4) Organizačnými zložkami colného úradu sú pobočky colného úradu a stanice colného úradu. Ich organizačnú štruktúru na návrh riaditeľa colného úradu určuje generálny riaditeľ colného riaditeľstva.

(5) Súčasti organizačnej štruktúry colných úradov, pobočiek colných úradov a staníc colných úradov z oblasti odhaľovania trestných činov spáchaných v súvislosti s porušením colných predpisov a z oblasti operatívno-pátracej činnosti môžu byť podriadené colnému kriminálnemu útvaru, ak bol zriadený podľa § 6 ods. 4.

(6) Na čele colného úradu je riaditeľ. Riaditeľa colného úradu vymenúva a odvoláva generálny riaditeľ colného riaditeľstva.

(7) Na čele pobočky colného úradu a na čele stanice colného úradu je vedúci. Vedúceho pobočky colného úradu a vedúceho stanice colného úradu vymenúva a odvoláva riaditeľ colného úradu.

(8) Colný úrad, ak vykonáva svoju pôsobnosť na železničných staniciach, v prístavoch, na letiskách, na poštách a na iných miestach, ak vykonáva vstupný colný dohľad a výstupný colný dohľad, je pohraničný colný úrad; inak colný úrad je vnútrozemský colný úrad.

Povinnosti colníka

§ 8

(1) Colník je pri plnení úloh colnej správy v služobnom pomere (ďalej len „výkon služby“) povinný dbať, aby v súvislosti s ním nevznikla inej osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného výkonom jeho služby.

(2) Colník je povinný pri výkone služby spojenom so zásahom do práv alebo slobôd osoby poučiť ju o jej právach pri prvom úkone, a ak to nie je vzhľadom na okolnosti prípadu možné, ihneď po odpadnutí prekážky.

§ 9

(1) Colník je povinný pri výkone služby aj mimo výkonu služby v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je v súvislosti s porušením colných predpisov páchaný trestný čin alebo priestupok[12]) alebo je podozrenie, že sa takýto trestný čin alebo priestupok pácha.

(2) Služobný zákrok je týmto zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť colníka, pri ktorej sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

§ 10

(1) Colník nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

a) na jeho vykonanie nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje,

b) jeho zdravotný stav a vplyv liekov alebo iných látok podstatne znižuje jeho schopnosť konať,

c) tomu bráni dôležitý záujem služby,

d) vzhľadom na konkrétnu situáciu nie je predpoklad, že zákrok bude úspešne vykonaný.

(2) Ak colníkovi vo vykonaní služobného zákroku bránia dôvody uvedené v odseku 1, vyrozumie o potrebe vykonať služobný zákrok najbližší colný úrad.

(3) Dôležitým záujmom výkonu služby podľa odseku 1 písm. c) sa rozumie, ak colník vykonáva alebo zabezpečuje

a) bezprostredné prenasledovanie páchateľa trestnej činnosti, ktorý ju pácha v súvislosti s porušením colných predpisov,

b) operatívno-pátraciu činnosť alebo používa informačno-technické prostriedky,

c) služobný zákrok pod jednotným velením,

d) služobný zákrok, ktorého nedokončenie by malo vážnejšie dôsledky ako nevykonanie nového služobného zákroku alebo opatrenia nevyhnutného na odstránenie bezprostredného ohrozenia.

(4) Pri plnení úloh podľa odseku 3 je však colník povinný vykonať služobný zákrok na odstránenie bezprostredného ohrozenia, ak je zjavne

a) ohrozený život alebo zdravie alebo ak hrozí závažná škoda na majetku,

b) ohrozené plnenie dôležitejšej úlohy, ako je úloha, ktorú plní.

(5) Závažnou škodou podľa odseku 4 písm. a) sa rozumie taká škoda, ktorá je zjavne väčšia ako škoda, ktorá by vznikla nevykonaním služobného zákroku.

§ 11

(1) Colník je pri vykonávaní služobného zákroku povinný použiť výzvu zodpovedajúcu služobnému zákroku.

(2) Ak to povaha služobného zákroku vyžaduje, najmä vzhľadom na závažnosť služobného zákroku a možné následky jeho použitia, pred výzvou použije colník slová „V mene zákona“.

(3) Každý je povinný poslúchnuť výzvu colníka pri vykonávaní služobného zákroku.

(4) Proti tomu, kto neuposlúchne výzvu colníka pri vykonávaní služobného zákroku, sa postupuje podľa colného predpisu.[17])

§ 12
Preukazovanie príslušnosti

(1) Colník je povinný pred služobným zákrokom preukázať svoju príslušnosť k colnej správe, ak to povaha a okolnosti služobného zákroku, najmä vzhľadom na bezprostrednosť hroziaceho alebo trvajúceho útoku osoby, proti ktorej colník zakročuje, dovoľujú.

(2) Príslušnosť k colnej správe preukazuje colník

a) služobnou rovnošatou s identifikačným číslom,

b) služobným preukazom,

c) služobným odznakom alebo

d) ústnym vyhlásením „colná správa“.

(3) Ústnym vyhlásením „colná správa“ preukazuje colník svoju príslušnosť iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo služobným odznakom. Služobnou rovnošatou s identifikačným číslom, služobným preukazom alebo služobným odznakom sa colník preukáže, len čo to okolnosti služobného zákroku dovolia.

(4) Colník v služobnej rovnošate s identifikačným číslom preukazuje príslušnosť k colnej správe aj služobným preukazom a podľa okolností aj ústnym vyhlásením pri vstupe do objektov, kde je vstup kontrolovaný oprávnenou osobou, alebo ak je o to pri služobnom zákroku požiadaný.

(5) Colník v služobnej rovnošate s identifikačným číslom sa nepreukazuje služobným preukazom pri služobnom zákroku proti osobe, ktorá je zjavne pod vplyvom alkoholických nápojov, omamných látok alebo psychotropných látok, pristihnutej pri trestnom čine alebo priestupku[12]) páchanom v súvislosti s porušením colných predpisov, osobe ozbrojenej zbraňou,[18]) predvedenej osobe a osobe, ktorá narušila štátnu hranicu.

(6) Colník v občianskom odeve povinne preukazuje príslušnosť k colnej správe pred začatím služobného zákroku ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo služobným odznakom.

(7) V prípadoch uvedených v odseku 5 colník v občianskom odeve preukazuje príslušnosť k colnej správe iba ústnym vyhlásením a služobným preukazom len v prípade, ak to okolnosti a podmienky služobného zákroku, najmä vzhľadom na potrebu bezprostredného zákroku, dovoľujú.

(8) Colník pri preukazovaní príslušnosti k colnej správe nesmie vydať služobný preukaz a služobný odznak z rúk. Na požiadanie môže umožniť nahliadnutie prednej strany služobného preukazu, nie je pritom povinný oznámiť svoje meno a priezvisko, hodnosť ani funkčné zaradenie.

Oprávnenia colníka

§ 13
Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Colník je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých na odhalenie trestného činu alebo priestupku[12]) spáchaného v súvislosti s porušením colných predpisov a na zistenie ich páchateľa, ako aj na vypátranie tovaru a vecí, ktoré unikli colnému dohľadu. V prípade potreby je colník oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na colný úrad na účely spísania zápisnice a podania vysvetlenia.

(2) Vysvetlenie môže odmietnuť iba ten, kto by ním sebe alebo blízkej osobe[19]) spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok, alebo ten, kto je viazaný spovedným tajomstvom alebo nedotknuteľnosťou tajomstva informácie, ktorá bola ústne alebo písomne zverená pod podmienkou mlčanlivosti, ak je poverený pastoračnou starostlivosťou.

(3) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od toho, kto upozornil, že by ním porušil zákonom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, a nebol od tejto povinnosti oslobodený.

(4) Colník je povinný poučiť o možnosti odmietnuť vysvetlenie podľa odsekov 2 a 3.

(5) Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu mzdy, ktorá mu preukázateľne ušla[20]) (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje colná správa. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil iba vo vlastnom záujme alebo v dôsledku svojho protiprávneho konania.

(6) Nárok na náhradu podľa odseku 5 treba uplatniť do ôsmich dní odo dňa, keď sa vyzvaný dostavil, inak zaniká; o tom treba vyzvaného poučiť.

(7) Ak vyzvaný bez ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhovie, môže ho colník predviesť na najbližší colný úrad, aby sa s ním mohla spísať zápisnica o podaní vysvetlenia. O predvedení spíše colník úradný záznam.

(8) Zápisnica o podaní vysvetlenia musí byť s predvedeným spísaná bez zbytočného odkladu.

(9) Colník je povinný odovzdať predvedeného orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak z podaného vysvetlenia zistí dôvody na takýto postup; inak osobu ihneď prepustí. O odovzdaní osoby vyhotoví úradný záznam.

§ 14
Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Colník je oprávnený, ak je to potrebné na plnenie úloh colnej správy, vyzvať osobu, aby preukázala svoju totožnosť platným občianskym preukazom, cestovným dokladom, cestovným dokladom cudzinca opatreným platným vstupným vízom Slovenskej republiky alebo povolením na dlhodobý pobyt alebo trvalý pobyt cudzinca.

(2) Namiesto dokladu totožnosti podľa odseku 1 možno predložiť platný

a) preukaz poslanca Národnej rady Slovenskej republiky,

b) preukaz člena vlády Slovenskej republiky,

c) služobný preukaz sudcu,

d) služobný preukaz prokurátora,

e) služobný preukaz príslušníka ozbrojeného zboru,

f) potvrdenie o odovzdaní, strate alebo odcudzení preukazu totožnosti.

(3) Ak vyzvaná osoba odmietne preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2, colník je oprávnený takúto osobu predviesť na colný úrad na účel zistenia totožnosti.

(4) Ak vyzvaná osoba nemôže preukázať svoju totožnosť podľa odseku 1 alebo 2 a ani nemôže hodnoverne preukázať svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu trvalého pobytu, colník je oprávnený predviesť osobu na colný úrad a o zistenie totožnosti požiadať príslušný útvar Policajného zboru.[21])

(5) Ak colník nezistí totožnosť osoby do 12 hodín od jej predvedenia ani na základe údajov v evidenciách obyvateľov a ak je podozrenie, že fyzická osoba uvádza nepravdivé údaje o svojej osobe, je povinný túto osobu odovzdať najbližšiemu útvaru Policajného zboru.

(6) Colník je povinný odovzdať predvedeného orgánom činným v trestnom konaní, inému orgánu alebo príslušnému zariadeniu, ak zistí dôvody na jeho odovzdanie; inak predvedeného ihneď prepustí.

(7) Ak predvedený je osobou vyhlásenou za nezvestnú, colník o nej vyrozumie toho, kto jej nezvestnosť oznámil. Ak ide o neplnoletú osobu, odovzdá ju zákonnému zástupcovi, príslušnému orgánu alebo zariadeniu; ak ide o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, odovzdá ju jej zákonnému zástupcovi alebo príslušnému zariadeniu, a ak ide o duševne chorú osobu, odovzdá ju príslušnému zariadeniu.

(8) O predvedení a odovzdaní osoby spíše colník úradný záznam.

§ 15
Oprávnenie na prehliadku osoby

(1) V prípade dôvodného podozrenia, že osoba má u seba tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, colník je oprávnený vykonať prehliadku tejto osoby. Prehliadku osoby môže vykonať len osoba rovnakého pohlavia.

(2) Prehliadku osoby možno vykonať až vtedy, ak je výzva colníka na vydanie tovaru, ktorý podlieha colnému dohľadu, bezvýsledná.

(3) Prehliadka sa vykoná za prítomnosti nezúčastnenej osoby rovnakého pohlavia; to neplatí, ak by pri prehliadke mohlo dôjsť k ohrozeniu jej života alebo zdravia. O vyslovení súhlasu nezúčastnenej osoby colník vyhotoví zápisnicu.

(4) V prípade, ak prehliadaná osoba kladie pasívny odpor, colník je oprávnený vykonať odloženie jednotlivých súčastí odevu prehliadanej osoby tak, aby sa spoľahlivo presvedčil, či osoba v odeve alebo na tele prepravuje tovar podliehajúci colnému dohľadu, a prikázať osobe, aby sa podrobila lekárskej prehliadke na dosiahnutie účelu, ktorý sa ňou sleduje. Ak sa má osoba podrobiť lekárskej prehliadke, colník je povinný túto osobu s dôvodmi lekárskej prehliadky oboznámiť a poučiť ju o možnosti podať námietku proti lekárskej prehliadke z dôvodov ustanovených osobitným predpisom.[22])

(5) O vykonaní prehliadky osoby colník je povinný vyhotoviť úradný záznam. Náležitosti úradného záznamu o vykonaní prehliadky osoby a náležitosti zápisnice o súhlase nezúčastnenej osoby na prehliadke ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 16
Oprávnenie na zaistenie osoby

(1) Colník je pri výkone služby oprávnený zaistiť osobu,

a) ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje svoj život, svoje zdravie alebo svoj majetok alebo život, zdravie alebo majetok iných osôb,

b) pristihnutú pri priestupku[12]) páchanom v súvislosti s porušením colných predpisov alebo u ktorej je podozrenie, že odňala tovar colnému dohľadu, ak je to nevyhnutne potrebné na riadne zistenie veci,

c) pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu v súvislosti s porušením colných predpisov, ak je to potrebné na zistenie jej totožnosti, na zabránenie úteku alebo zaistenie dôkazov.

(2) Colník je povinný pred úkonom zaistenia oznámiť osobe dôvody zaistenia.

(3) Colník je povinný odovzdať zaistenú osobu orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, ak po vykonaní úkonov zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie.

(4) Ak colník podľa odseku 3 neodovzdá osobu orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu, musí osobu ihneď prepustiť. Zaistenie osoby z dôvodov uvedených v odseku 1 nesmie trvať viac ako 24 hodín od obmedzenia osobnej slobody.

(5) Zaistenej osobe podľa odseku 1 sa umožní na jej požiadanie upovedomiť o zaistení niektorú z blízkych osôb alebo advokáta. Ak ide o vojaka, colník upovedomí najbližší vojenský útvar, a ak ide o osobu, ktorá nie je plnoletá, jej zákonného zástupcu.

(6) O zaistení a odovzdaní osoby spíše colník úradný záznam.

§ 17
Oprávnenie na zaistenie veci

(1) Ak je dôvodné podozrenie, že vec, tovar alebo písomnosti súvisia s trestným činom alebo priestupkom[12]) spáchaným v súvislosti s porušením colných predpisov alebo s colným deliktom podľa osobitného predpisu,[13]) a ak je to potrebné na zistenie skutkového stavu, colník je oprávnený ich zaistiť na vykonanie potrebných úkonov; zaistenie môže trvať len do rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní vo veci, pri priestupku alebo colnom delikte najviac 60 dní odo dňa zaistenia.

(2) Kto má vec, tovar alebo písomnosť uvedené v odseku 1, na výzvu colníka je povinný ju vydať; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej obsah sa týka okolnosti, o ktorej platí zákaz požadovať vysvetlenie, okrem prípadu, že došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti.

(3) Ak vec, tovar alebo písomnosť uvedené v odseku 1 nebudú na výzvu vydané, môže ich colník odňať.

(4) Vec, tovar alebo písomnosť, ktoré boli vydané, prevzaté alebo odňaté, vrátia sa tomu, kto ich vydal alebo komu boli odňaté, alebo od koho boli prevzaté, ak dôvody na vydanie, odňatie alebo prevzatie pominuli; ustanovenia osobitného predpisu[23]) o zaistení tovaru sa použijú primerane.

(5) Ak je predmet zaistenia potrebný na vykonanie procesných úkonov, colník ho odovzdá colnému úradu alebo orgánom činným v trestnom konaní.

(6) Ak colník podľa odseku 5 vec, tovar alebo písomnosť neodovzdal alebo podľa odseku 4 ju nevrátil, colný úrad príslušný podľa služobného zaradenia colníka, ktorý vec, tovar alebo písomnosť zaistil, vydá o zaistení rozhodnutie, v ktorom uvedie dôvody, pre ktoré bola vec, tovar alebo písomnosť zaistená, a ich presný opis, a doručí ho osobe, ktorej bola vec, tovar alebo písomnosť zaistená. Proti rozhodnutiu o zaistení veci, tovaru alebo písomnosti sa môže táto osoba odvolať v lehote do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

(7) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné vrátiť predmet zaistenia príslušnému colnému úradu po skončení trestného stíhania na vykonanie colného konania, a to aj vtedy, ak súd uložil trest jeho prepadnutia alebo ak súd uloží, že sa predmet zaistenia zhabáva.

(8) Ak vlastník predmetu zaistenia nie je známy, colník odovzdá predmet zaistenia príslušnému colnému úradu.

(9) O zaistení, vrátení, odovzdaní na vykonanie procesných úkonov alebo na uskladnenie predmetu zaistenia spíše colník úradný záznam a o zaistení veci vydá potvrdenie. Úradný záznam a potvrdenie musia obsahovať aj dostatočne presný opis vydanej, odňatej alebo prevzatej veci, aby nemohla byť zamenená s inou vecou.

§ 18
Oprávnenie odňať zbraň

(1) Colník je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaný alebo zaistený nemá pri sebe zbraň, a odňať mu ju. Na tento účel je colník oprávnený vykonať prehliadku osoby.

(2) Odňatú zbraň je colník povinný vrátiť predvedenému alebo zaistenému pri jeho prepustení. Vrátenie zbrane potvrdí dotknutá osoba svojím podpisom. Ak bránia vráteniu zbrane zákonné dôvody, colník vydá dotknutej osobe potvrdenie o odňatí zbrane a oznámi jej, že zbraň sa odovzdá útvaru Policajného zboru, a ihneď zabezpečí odovzdanie zbrane tomuto útvaru.

§ 19
Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta

Ak to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh podľa tohto zákona, colník je oprávnený prikázať, aby v nevyhnutne potrebnom čase osoby na určené miesta nevstupovali alebo sa na nich nezdržiavali.

§ 20
Oprávnenia colníka pri colnom dohľade, pri pátraní po tovare, ktorý unikol colnému dohľadu, a pri kontrole po prepustení tovaru

(1) Pri vykonávaní colného dohľadu je colník oprávnený vstupovať na pozemky, ktoré nie sú súčasťou obydlia, do skladov obchodných, výrobných, prevádzkových a iných nebytových priestorov, kde sa nachádza tovar, ktorý podlieha colnému dohľadu, požadovať doklady o tomto tovare a potrebné vysvetlenie, nahliadať do účtovných a iných evidencií bez ohľadu na spôsob ich vedenia a vyhotovovať potrebnú dokumentáciu.

(2) Pri pátraní po tovare, ktorý unikol colnému dohľadu, a po dokladoch o tomto tovare, pri pátraní po osobách, ktoré takýto tovar prepravujú, uskladňujú, majú v držbe alebo predávajú, alebo pri kontrole po prepustení tovaru je colník oprávnený uzavrieť priestory uvedené v odseku 1 a verejné miesta a vykonať ich prehliadku, ak je dôvodné podozrenie, že osoby, tovar alebo doklady, po ktorých sa pátra, sa v týchto priestoroch nachádzajú alebo že údaje uvedené v colnom vyhlásení, na základe ktorých bol tovar prepustený do navrhovaného režimu, sú nepravdivé.

§ 21
Oprávnenie na colnom území

Pri plnení úloh podľa tohto zákona je colník na colnom území oprávnený spôsobom ustanoveným podľa osobitných predpisov[24]) dávať pokyny na zastavenie osoby a dopravného prostriedku a vykonávať colnú kontrolu batožiny, dopravného prostriedku, jeho nákladu, prepravných a sprievodných listín. Zastavovanie osoby a dopravného prostriedku a kontrola batožiny, nákladu, prepravných a sprievodných listín nesmie sledovať iný záujem než odhalenie tovaru, ktorý unikol colnému dohľadu, alebo tovaru, pri ktorom je podozrenie, že unikol colnému dohľadu, zistenie totožnosti osoby, ktorá tovar colnému dohľadu odňala alebo sa na tomto odňatí zúčastnila, ako aj vykonanie opatrení podľa colných predpisov.

§ 22
Oprávnenie na prekonanie odporu alebo vytvorenej prekážky

(1) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn alebo príkaz colníka a strpieť vykonanie jeho oprávnenia podľa tohto zákona.

(2) Ak osoba, voči ktorej smeruje vykonanie oprávnení colníka ustanovených v § 13 až 21 tohto zákona, neumožní tieto oprávnenia vykonať, colník je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve prostriedkami a spôsobom podľa tohto zákona prekonať odpor takej osoby alebo ňou vytvorenú prekážku. O tomto opatrení vyhotoví zápisnicu.

§ 23
Oprávnenie na držanie nebezpečných látok a zakázaných vecí

(1) Určený colník je oprávnený na účely výučby, výcviku a skúšok držať, skladovať a používať nebezpečné látky a zakázané veci. Takýmito látkami a vecami sa rozumejú najmä omamné látky a psychotropné látky, prekurzory, výbušniny, výbušné predmety, jedy, falzifikáty peňazí, známok a cenných papierov.

(2) Colníka na účely odseku 1 písomne určuje služobný úrad,[25]) ktorý zabezpečí, aby sa určený colník riadne oboznámil so svojimi povinnosťami pri zaobchádzaní s nebezpečnými látkami a zakázanými vecami pred začatím prác s nimi.

(3) Pri zaobchádzaní s nebezpečnými látkami a zakázanými vecami sa určený colník spravuje osobitným prepisom.[26])

§ 24
Informačno-technické prostriedky a podmienky ich použitia

(1) Informačno-technické prostriedky sú najmä elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajovaným spôsobom pri

a) vyhľadávaní, otváraní a skúmaní dopravovaných zásielok a ich vyhodnocovaní za využívania kriminalistických metód,

b) odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky,

c) vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo iných záznamov.

(2) Colná správa je oprávnená používať informačno-technické prostriedky pri

a) odhaľovaní obzvlášť závažných trestných činov spáchaných v súvislosti s porušením colných predpisov na úseku

   1. dovozu, vývozu a tranzitu omamných látok, psychotropných látok a ich prekurzorov, jedov, rádioaktívnych látok a zbraní,
   2. boja proti hospodárskej trestnej činnosti,
   3. colných a daňových únikov a nezákonných finančných operácií
      alebo iných úmyselných trestných činov, na konanie ktorých zaväzuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná,

b) odhaľovaní páchateľov trestných činov uvedených v písmene a).

(3) Informačno-technické prostriedky uvedené v odseku 1 na účely uvedené v odseku 2 poskytuje colnej správe príslušný útvar Policajného zboru.

(4) Colná správa v rámci svojej pôsobnosti je oprávnená používať informačno-technické prostriedky aj pri odhaľovaní inej úmyselnej trestnej činnosti, ktorá je uvedená v odseku 2, ak na to dá súhlas osoba, do ktorej práv a slobôd sa bude zasahovať.

(5) Colná správa môže použiť informačno-technické prostriedky len v prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 4, keď odhaľovanie trestných činov, zisťovanie ich páchateľov a zabezpečovanie nevyhnutných dôkazov pre trestné konanie by bolo iným spôsobom neúčinné alebo nemožné.

(6) Informačno-technické prostriedky možno použiť len na základe predchádzajúceho písomného súhlasu sudcu a len na nevyhnutný čas, najdlhšie však počas šiestich mesiacov. Lehota začína plynúť dňom vydania súhlasu.

(7) Vo výnimočných prípadoch, ak vec neznesie odklad a písomný súhlas sudcu nemožno vopred získať, možno informačno-technické prostriedky používať aj bez tohto súhlasu. Colná správa je však povinná neodkladne písomný súhlas sudcu dodatočne vyžiadať. Ak colná správa nedostane dodatočný písomný súhlas do 24 hodín od začiatku používania informačno-technických prostriedkov alebo ak sudca odmietne dať takýto súhlas, colná správa je povinná používanie informačno-technických prostriedkov skončiť. Takto získané informácie nesmie colná správa použiť a musí ich zničiť v prítomnosti sudcu, ktorý by inak bol príslušný na vydanie takéhoto dodatočného súhlasu.

(8) Žiadosť na použitie informačno-technických prostriedkov predkladá colná správa písomne súdu; žiadosť musí obsahovať údaje o osobe, ktorej sa použitie informačno-technického prostriedku týka, druh informačno-technického prostriedku, miesto, čas trvania a dôvody jeho použitia.

(9) Colná správa je povinná v priebehu používania informačno-technických prostriedkov sústavne skúmať, či trvajú dôvody na ich použitie. Ak tieto dôvody pominuli, colná správa je povinná používanie informačno-technických prostriedkov skončiť.

(10) O skončení používania informačno-technických prostriedkov podľa odseku 9 je colná správa povinná bez zbytočného odkladu informovať sudcu, ktorý udelil súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov.

(11) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami možno využiť výlučne na dosiahnutie účelu uvedeného v odsekoch 2 a 4.

(12) Informácie získané informačno-technickými prostriedkami možno výnimočne použiť ako dôkaz, ak takáto informácia je jediným dôkazom svedčiacim o tom, že trestný čin uvedený v odsekoch 2 a 4 spáchala konkrétna osoba, a takýto dôkaz nemožno získať iným spôsobom. V takom prípade je potrebné k záznamu pripojiť zápisnicu, v ktorej budú uvedené údaje o dôvode, mieste, čase, spôsobe a obsahu vykonaného záznamu.

§ 25
Prostriedky operatívno-pátracej činnosti

(1) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumie sledovanie osôb a vecí, nástrahová a zabezpečovacia technika a využívanie osôb konajúcich v prospech colnej správy.

(2) Colník je oprávnený použiť prostriedky operatívno-pátracej činnosti len v prípadoch uvedených v § 24 ods. 2 a len na odhaľovanie úmyselnej trestnej činnosti.

(3) Osobou konajúcou v prospech colnej správy sa rozumie fyzická osoba, ktorá dobrovoľne, utajeným spôsobom poskytuje informácie a služby colnej správe pri plnení jej úloh. Colná správa môže viesť o týchto osobách evidenciu len počas plnenia jednotlivých úloh. Na hradenie výdavkov spojených s vykonávaním operatívno-pátracej činnosti a s používaním osoby konajúcej v prospech

colnej správy ministerstvo vyčlení osobitné finančné prostriedky zo svojho rozpočtu. Používanie osobitných finančných prostriedkov a ich kontrolu upraví minister.

Donucovacie prostriedky

§ 26

(1) Donucovacie prostriedky, ktoré je colník oprávnený použiť pri výkone služby, sú

a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,

b) prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku,

c) putá,

d) služobný pes,

e) technické prostriedky na zabránenie odchodu vozidla a na násilné zastavenie vozidla,

f) úder strelnou zbraňou,

g) hrozba zbraňou,

h) varovný výstrel do vzduchu,

i) použitie zbrane.

(2) Prostriedkami na prekonanie odporu a odvrátenie útoku sú obušky, slzotvorné prostriedky, obranné tyče a elektrické paralyzátory.

(3) Pred použitím donucovacích prostriedkov je colník povinný osobu, proti ktorej zakročuje, vyzvať, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť len v prípade, keď je sám napadnutý alebo ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad, alebo tomu bránia iné okolnosti.

(4) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje colník podľa konkrétnej situácie tak, aby dosiahol účel sledovaný služobným zákrokom.

§ 27
Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany a prostriedkov na prekonanie odporu a odvrátenie útoku

(1) Colník je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany a prostriedky na prekonanie odporu a odvrátenie útoku, aby

a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby pred útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých predpokladov bude pokračovať,

b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu,

c) predviedol, zaistil alebo zadržal osobu, ktorá kladie aktívny odpor,

d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do objektov colnej správy alebo na miesta, kde je vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty sebaobrany je colník oprávnený použiť, aby predviedol, zaistil alebo zadržal osobu, ktorá kladie pasívny odpor.

§ 28
Použitie pút

(1) Putá je colník oprávnený použiť

a) na spútanie predvádzanej, zaistenej alebo zadržanej osoby, ak kladie aktívny odpor alebo napáda iné osoby alebo colníka, alebo poškodzuje majetok po výzve, aby od takého konania upustila,

b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných, zaistených alebo zadržaných osôb za podmienok uvedených v písmene a),

c) pri vykonávaní služobných zákrokov zameraných na predvedené, zaistené alebo zadržané osoby, ak je dôvodná obava, že sa pokúsia o útek.

(2) Osoba uvedená v odseku 1 môže byť, ak to okolnosti vyžadujú, pripútaná aj k vhodnému predmetu, avšak len na čas, pokiaľ trvajú dôvody uvedené v odseku 1.

§ 29
Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je colník oprávnený použiť,

a) aby zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých predpokladov bude pokračovať,

b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu,

c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do objektov colnej správy alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,

d) na prenasledovanie osoby, ktorá sa v blízkosti štátnej hranice na výzvu nezastaví, snaží sa uniknúť a nemôže byť iným spôsobom zadržaná,

e) na prenasledovanie osoby na úteku, ak má byť zaistená alebo zadržaná,

f) aby donútil ukrývajúcu sa osobu, ktorá má byť zaistená alebo zadržaná, opustiť úkryt,

g) na stráženie predvedenej, zaistenej alebo zadržanej osoby.

(2) Colník používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžaduje, môže použiť služobného psa bez náhubku.

§ 30
Použitie technických prostriedkov na zabránenie odchodu dopravného prostriedku a na násilné zastavenie dopravného prostriedku

(1) Colník je oprávnený použiť na zabránenie odchodu dopravného prostriedku technické a iné prostriedky v prípade, že sa vodič vozidla odmieta aj po opakovanej výzve podrobiť činnosti colníka pri výkone služby a z jeho konania je zrejmé, že s dopravným prostriedkom chce z miesta odísť.

(2) Colník je oprávnený použiť na colnom území zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie dopravného prostriedku, ak vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie colníka dané spôsobom ustanoveným podľa osobitných predpisov[24]) nezastaví a ak je dôvodné podozrenie, že sa

a) pokúsi o prechod štátnej hranice s použitím násilia alebo

b) v dopravnom prostriedku prepravujú hľadané osoby alebo tovar, ktorý unikol colnému dohľadu.

(3) Za iné prostriedky podľa odsekov 1 a 2 sa považuje najmä služobné vozidlo, povoz, stavebné mechanizmy a iné prekážky.

§ 31
Použitie úderu strelnou zbraňou

Úder strelnou zbraňou je colník oprávnený použiť v nutnej obrane[27]) alebo v krajnej núdzi[28]) spravidla pri zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať iným spôsobom.

§ 32
Použitie hrozby zbraňou a varovného výstrelu do vzduchu

Hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu je colník oprávnený použiť, aby

a) zaistil bezpečnosť inej alebo vlastnej osoby, ak vyzvaný neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí alebo trvá,

b) predviedol, zaistil alebo zadržal osobu, ktorá kladie aktívny odpor,

c) zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým sa porušuje verejný poriadok v colnom priestore,

d) zabránil vstupu nepovolaných osôb do objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný, s použitím násilia,

e) zabránil úteku prenasledovanej alebo stráženej osoby, ak má byť zaistená alebo zadržaná,

f) zabránil prechodu štátnej hranice s použitím násilia.

§ 33
Použitie zbrane

(1) Zbraň je colník oprávnený použiť iba

a) v nutnej obrane[27]) alebo v krajnej núdzi,[28])

b) ak sa nebezpečný páchateľ, proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť úkryt,

c) ak nemožno inak prekonať odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku,

d) aby zamedzil úteku nebezpečného páchateľa, ktorého nemôže iným spôsobom zadržať,

e) ak osoba, proti ktorej sa použila hrozba zbraňou alebo varovný výstrel do vzduchu, neuposlúchne výzvu colníka smerujúcu na zaistenie bezpečnosti inej alebo jeho vlastnej osoby,

f) ak nemožno inak zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič bezohľadnou jazdou vážne ohrozuje život a zdravie osôb a na opakovanú výzvu alebo znamenie dané colníkom spôsobom ustanoveným podľa osobitných predpisov[24]) nezastaví,

g) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,

h) aby zneškodnil zviera ohrozujúce život alebo zdravie colníka alebo iných osôb,

i) aby v bezprostrednom priestore štátnej hranice prinútil zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov[24]) nezastaví.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 sa rozumie strelná zbraň, bodná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti.

(3) Pred použitím zbrane je colník povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, spolu s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnej zbrane je

colník povinný použiť varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu do vzduchu môže upustiť len v prípade, keď je sám napadnutý, ak je ohrozený život alebo zdravie inej osoby alebo ak vec neznesie odklad.

(4) Pri použití zbrane je colník povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä aby nebol ohrozený život iných osôb a aby čo najviac šetril život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

§ 34
Služobné zákroky a použitie donucovacích prostriedkov pod jednotným velením

(1) Ak zakročujú colníci pod jednotným velením, rozhoduje o použití donucovacích prostriedkov za podmienok uvedených v tomto zákone veliteľ zakročujúcej jednotky. O použití donucovacích prostriedkov môže na mieste zákroku rozhodnúť aj nadriadený tohto veliteľa. Rozhodnutie veliteľa zakročujúcej jednotky alebo jeho nadriadeného o použití donucovacích prostriedkov musí byť uchované na zvukovom alebo písomnom zázname.

(2) Na veliteľa zakročujúcej jednotky, ktorý rozhodol o použití donucovacích prostriedkov podľa odseku 1, alebo na jeho nadriadeného sa primerane vzťahujú ustanovenia § 36 ods. 1 až 3.

§ 35
Hlásenie o použití zbrane

Colník je povinný prostredníctvom svojho nadriadeného hlásiť každé použitie zbrane najbližšiemu útvaru Policajného zboru. Ustanovenie § 36 ods. 2 tým nie je dotknuté.

Spoločné ustanovenia

§ 36
Povinnosti colníka po použití donucovacích prostriedkov

(1) Ak colník zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, je povinný, ak to okolnosti dovolia, poskytnúť zranenej osobe prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrenie.

(2) Colník je povinný neodkladne hlásiť svojmu nadriadenému každý služobný zákrok, pri ktorom použil donucovacie prostriedky.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti pri použití donucovacích prostriedkov alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, nadriadený je povinný zistiť, či donucovacie prostriedky boli použité v súlade so zákonom. O výsledku zistenia spíše úradný záznam.

(4) Ak použije colník donucovacie prostriedky mimo miesta územného obvodu colného úradu, v ktorom je zaradený, ohlási ich použitie najbližšiemu colnému úradu alebo colnej stanici. Na ďalší postup sa primerane vzťahuje odsek 2.

§ 37
Osobitné obmedzenia

Pri služobnom zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavným telesným postihnutím alebo duševnou poruchou a osobe mladšej ako 15 rokov je colník oprávnený použiť iba hmaty, chvaty a putá. Ostatné donucovacie prostriedky je colník oprávnený použiť len vtedy, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje život a zdravie colníka alebo iných osôb alebo ak hrozí značná škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 38
Povinnosť poskytnúť pomoc

Colník je oprávnený v prípade nebezpečenstva bezprostredného ohrozenia života a zdravia alebo majetku požiadať kohokoľvek o pomoc. Ten, kto bol o túto pomoc požiadaný, je povinný ju poskytnúť; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízku osobu[19]) alebo ak tomu bránia iné dôležité okolnosti.

Náhrada škody

§ 39

(1) Štát zodpovedá za škodu, ktorá vznikla osobe pri poskytnutí pomoci colnej správe alebo colníkovi pri plnení ich úloh a na ich žiadosť alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak preukáže, že si poškodený spôsobil túto škodu úmyselne.

(2) Poškodenému, ktorý poskytol pomoc colnej správe alebo colníkovi na ich žiadosť alebo s ich vedomím a utrpel v tejto súvislosti ujmu na zdraví úrazom alebo chorobou, ktorá sa považuje podľa pracovnoprávnych predpisov za chorobu z povolania a následkom ktorých sa stal osobou so zmenenou pracovnou schopnosťou, čiastočne invalidnou alebo invalidnou, patrí popri nárokoch na náhradu škody podľa pracovno-právnych predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie.

(3) Ak poškodený zomrel následkom úrazu alebo choroby za podmienok uvedených v odseku 2, zvyšuje sa jeho manželovi, deťom, ktoré majú nárok na sirotský dôchodok, a osobám, ktoré boli odkázané výživou na poškodeného, jednorazové odškodnenie, patriace im podľa pracovnoprávnych predpisov, na dvojnásobok. V odôvodnených prípadoch možno jednorazové odškodnenie takto zvýšiť aj rodičom zomretého.

(4) Výšku odškodnenia pre jednotlivé prípady uvedené v odsekoch 2 a 3 ustanoví vláda nariadením.

(5) Poškodenému sa uhrádza aj škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Pritom sa uhrádza skutočná škoda, ktorá sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do pôvodného stavu. Poškodenému sa môže priznať úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

§ 40

(1) Štát uhrádza aj škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou colným orgánom alebo colníkovi.

(2) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené colnými orgánmi alebo colníkmi v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak k spôsobeniu škody došlo v dôsledku protiprávneho konania poškodeného.

(3) Náhradu škody poskytuje v zastúpení štátu ministerstvo.

§ 41
Povinnosť mlčanlivosti

(1) Colníci sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh colnej správy podľa tohto zákona alebo v súvislosti s nimi alebo podľa osobitného

predpisu[11]) a ktoré si v záujme právnických osôb a fyzických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Povinnosť mlčanlivosti sa nevzťahuje na skutočnosti, ktoré musia občania uviesť na uplatnenie svojich práv.

(3) Ak sa informácia požaduje podľa osobitného predpisu,[29]) na ktorú sa podľa odseku 1 vzťahuje povinnosť mlčanlivosti, takže z tohto dôvodu k nej žiadateľ[30]) nemá oprávnený prístup, povinná osoba[31]) ju nesprístupní s uvedením odkazu na ustanovenie odseku 1.

(4) Od povinnosti mlčanlivosti podľa odsekov 1 a 2 môže oslobodiť ten, v záujme koho colník povinnosť mlčanlivosti má. Na účely trestného konania od povinnosti mlčanlivosti uvedenej v odsekoch 1 a 2 môže oslobodiť generálny riaditeľ colného riaditeľstva. Generálneho riaditeľa colného riaditeľstva môže od povinnosti mlčanlivosti na účely trestného konania oslobodiť minister.

(5) Ustanovenie odseku 3 sa nevzťahuje na oslobodenie od mlčanlivosti podľa osobitného predpisu.[32])

§ 42
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2001.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha k zákonu č. 240
2001 Z. z.**

ÚZEMNÉ OBVODY COLNÝCH ÚRADOV

Colný úrad	Územný obvod
	Okres
Banská Bystrica	Banská Bystrica Banská Štiavnica
	Brezno
	Detva
	Krupina
	Prievidza
	Zvolen
	Žarnovica
	Žiar nad Hronom
	Okres
Bratislava	Bratislava I
	Bratislava II
	Bratislava III
	Bratislava IV
	Bratislava V
	Malacky
	Pezinok
	Senec
	Okres
Čierna nad Tisou	Michalovce
	Sobrance
	Trebišov
	Okres
Fiľakovo	Lučenec
	Poltár
	Rimavská Sobota
	Veľký Krtíš
	Okres
Komárno	Komárno
	Dunajská Streda
	Okres
Košice	Košice I
	Košice II
	Košice III
	Košice IV
	Košice-okolie
	Gelnica
	Revúca
	Rožňava

	Okres
Nitra	Nitra
	Bánovce nad Bebravou
	Galanta
	Hlohovec
	Partizánske
	Piešťany Šaľa
	Topoľčany
	Trnava
	Zlaté Moravce
	Okres
Poprad	Poprad
	Kežmarok
	Levoča
	Stará Ľubovňa
	Spišská Nová Ves
	Okres
Prešov	Prešov
	Bardejov
	Humenné
	Medzilaborce
	Sabinov
	Snina
	Stropkov
	Svidník
	Vranov nad Topľou
	Okres
Senica	Myjava
	Senica
	Skalica
	Okres
Štúrovo	Nové Zámky
	Levice
	Okres
Trenčín	Trenčín
	Nové Mesto nad Váhom
	Okres
Trstená	Dolný Kubín
	Liptovský Mikuláš
	Námestovo
	Ružomberok
	Tvrdošín
	Okres

Žilina	Žilina
	Bytča
	Čadca
	Ilava
	Kysucké Nové Mesto
	Martin
	Považská Bystrica
	Puchov
	Turčianske Teplice

1) § 2 ods. 1 zákona č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov.

2) Zákon č. 200/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad § 12 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok).

4) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, zákon č. 239/2001 Z. z. o spotrebnej dani z minerálnych olejov, zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

6) Zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

7) Napríklad zákon č. 268/2000 Z. z. o zaobchádzaní s prekurzormi omamných látok a psychotropných látok a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (oznámenie č. 572/1992 Zb.).

8) Článok 11 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropnými látkami (oznámenie č. 462/1991 Zb.).

9) § 158 Trestného poriadku.

10) Napríklad zákon č. 268/2000 Z. z.

11) Napríklad zákon č. 238/2001 Z. z. Colný zákon, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 239/2001 Z. z., zákon č. 264/1999 Z. z.

12) Napríklad § 27 až 32 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 202/1995 Z. z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 45/1998 Z. z., § 437 až 451 zákona č. 238/2001 Z. z.

13) § 437 až 451 zákona č. 238/2001 Z. z.

14) Zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

15) Článok 1 Medzinárodného dohovoru o vzájomnej administratívnej pomoci pri prevencii, úradnom zisťovaní a potláčaní colných deliktov (oznámenie č. 347/2000 Z. z.).

16) § 152 ods. 2 zákona č. 238/2001 Z. z.

17) § 439 písm. r) zákona č. 238/2001 Z. z.

18) § 89 ods. 4 Trestného zákona.

19) § 116 Občianskeho zákonníka.

20) Napríklad § 124 ods. 2 Zákonníka práce, § 22 ods. 3 a § 23 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 223/1988 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 13/1991 Zb., zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.

21) § 18 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.

22) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

23) § 434 zákona č. 238/2001 Z. z.

24) Napríklad § 64 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách.

25) § 4 ods. 2 zákona č. 200/1998 Z. z.

26) Napríklad zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení zákona č. 260/1999 Z. z.

27) § 13 Trestného zákona.

28) § 14 Trestného zákona.

29) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

30) § 4 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z.

31) § 2 zákona č. 211/2000 Z. z.

32) § 24 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, o šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.